

Plan voor een inleiding

Over de inhoud en structuur van een inleidend hoofdstuk

Inleidende hoofdstukken brengen speciale risico's met zich mee, vooral:

- **de lengte**; inleidingen worden gemakkelijk te lang en te algemeen; dit geldt zeker voor hoofdstukken waarin je het onderwerp van onderzoek introduceert.
- **de structuur**; dergelijke hoofdstukken hebben nogal eens een losse structuur omdat je 'van alles' over iets wilt vertellen (*knowledge telling*, encyclopedische stijl).

De bedoeling van de inleiding is dat je duidelijk maakt wat je hebt onderzocht, hoe je dat hebt gedaan en waarom je dat hebt gedaan. Ook wordt doorgaans besproken wat er in de achter-eenvolgende hoofdstukken aan de orde zal komen. Je lezer is dan goed voorbereid, en kan beslissen of hij of zij je scriptie helemaal, gedeeltelijk of helemaal niet wil lezen.

Bedenk vooraf wat je een goede lengte vindt voor je inleiding. Wil je op een aantal zaken (bijvoorbeeld de voorgeschiedenis van je onderwerp, de definities die jij hanteert, enzovoort) dieper ingaan dan passend is gezien het aantal pagina's dat je redelijk vindt, dan kun je overwegen om een extra 'inleidend hoofdstuk' toe te voegen. Ook voor dat hoofdstuk geldt dat je moet plannen hoe lang het mag worden. Let ook op dat je in je inleiding je kruit niet verschiet voor de volgende hoofdstukken; bekijk dus het hoofdstuk heel scherp in **samenhang met de rest** van je scriptie.

Hoe dan ook; het thema in een inleidend hoofdstuk is meestal iets als *mijn onderzoek* (of: *mijn scriptie*); dat is immers hetgeen je inleidt en waar je de lezers op wilt voorbereiden. De relevante (relationele) vragen daarbij gaan over het *wat*, *hoe* en *waarom* van de scriptie of van het onderzoek. De antwoorden op die vragen verschillen natuurlijk per onderzoek/scriptie, maar in abstracto kunnen we de antwoorden wel weergeven. In schema:

mijn onderzoek

+ **wat** heb ik onderzocht?

probleemstelling

++ wat houdt die in?

- 1 *definities*
- 2 *keuzes*
- 3 *vooronderstellingen*

+ **waarom** heb ik dat onderzocht?

NB: Dit is vaak te vinden onder de vlag 'doelstelling van het onderzoek'.

- 1 *aanleiding* (bijvoorbeeld hiaat)
- 2 *belang* (wat zou het oplossen)

+ **hoe** heb ik dat onderzocht?

- 1 *methoden*
- 2 *onderzoeksvragen*
- 3 *operationalisering*

Om een mooi lopend verhaal te maken, wordt er meestal begonnen met het eerste antwoord op de waaromvraag: de schrijver geeft een schets van de aanleiding om dat onderzoek te gaan doen. Vervolgens vloeit daar min of meer logisch de probleemstelling uit voort. Die wordt dan nader toegelicht om daarna nog eens het belang aan te geven van het beantwoorden van die probleemstelling. Aan het slot van de inleiding komt de hoevraag aan de orde. In veel gevallen uitmondend in een overzicht van de inhoud van de rest van de scriptie (die veelal een directe afspiegeling is van de onderzoeksvragen). Het uiteindelijke verhaal kan er dan als volgt uitzien (zie ook: Transcript, 1993, p.52-53):

mijn onderzoek

+ **waarom** heb ik dat onderzocht?

aanleiding (bijvoorbeeld hiaat)

+ **wat** heb ik onderzocht?

probleemstelling

++ **wat** houdt die in?

- 1 *definities*
- 2 *keuzes*
- 3 *vooronderstellingen*

++ **waarom** die probleemstelling?

theoretisch belang

praktisch belang

+ **hoe** heb ik dat onderzocht?

- 1 *methoden*
- 2 *onderzoeksvragen*
- 3 *operationalisering*

+ **hoe** heb ik het verslag ervan opgebouwd?

hoofdstukindeling

Nogmaals: dit is een abstracte weergave van de inleiding. Bij het maken van een schema moeten al die elementen concreet ingevuld worden. Beperk je niet tot aangeven dát er een aanleiding geschetst wordt, maar geef ook in thema's en vragen weer wát die aanleiding dan is en hoe dat stukje tekst in elkaar zit.